

förskolan GNISTAN

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2016

Förskolan Gnistans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen Förskola 1-5 år

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola 1-5 år

Ansvariga för planen

Viktorija Johansson

Vår vision

På vår förskola får ingen diskriminering eller kränkande behandling förekomma.

Planen gäller från

2015-12-24

Planen gäller till

2016-12-30

Läsår 2016

Barnens delaktighet

- Barnen ges inflytande och delaktighet i arbetet med Planen mot diskriminering och kränkande behandlings genom att de uttrycker sina tankar och upplevelser genom barnintervjuer två gånger per år i oktober och jan/feb. De yngre barnen tar del av en annan typ av intervjufrågor ”kort med munnar” som visar olika känslor, glad, ledsen, sur etc. Barnen får svara på trivsfrågor, hur de trivs att vara i olika rum. (Det blir en utmaning att utveckla detta arbete med de yngre barnen).
- Barnen ges utrymme att reflektera tillsammans med pedagogerna kring dokumentationer som visar på likabehandlingsarbetet.
- Vi för dagliga samtal utifrån detta område.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Information om planen ges på föräldramöte och förskoleråd. Vårdnadshavarna får ta del av vår kartläggningsmetod som utgår från intervjufrågor till barnen. Resultaten av dessa presenteras på utvecklings samtalen.
- Vi delger likabehandlingsarbetet som är kopplat till vårt projekt på föräldramöten.
- Vi involverar våra förskoleråds representanter i hur vi kan samverka med hemmet i arbetet med diskriminering och likabehandling.

Personalens delaktighet

- Utvecklingsgruppen har tillsammans utformat planen, vi har utgått ifrån vår verksamhetsplan.
- På pedagogiskt forum har alla pedagoger varit delaktiga med att revidera planen, utvecklingsgruppen har utformat diskussions frågor att gå vidare med och använt sig av rollspel för att synliggöra vissa diskussionsområden.
- Alla pedagoger kommer att ha möjlighet att läsa igenom den reviderade planen som fastställs av utvecklingsgruppen och förskolechefen.
- Planen arbetas med kontinuerligt i vårt dagliga arbete på förskolan.
- Pedagogerna genomför intervjuer med barnen enligt årshjulet – vistepedagogerna sammanställer och lämnar in till förskolechef.
- Vi lyfter kontinuerligt planen i vårt dagliga arbete och i våra reflektionssamtal.
- Pedagogerna diskuterar värderingar på arbetslagsreflektionerna. Vi pedagoger behöver skapa ett klimat i verksamheten som tillåter oss att synliggöra, medvetandegöra och åtgärda kränkningar som kan ske mellan, vuxen - barn, barn – barn, vuxen – vuxen.
- Förskolechefen introducerar planen vid introduktion av ny personal.

Förankring av planen

- Pedagogerna reflekterar dagligen i arbetet tillsammans med barnen.
- Barnen är delaktiga i konfliktlösningar där pedagogerna använder planen som grund.
- Vårdnadshavarna är delaktiga genom samtal.
- Planen finns tillgänglig i förskolans entré.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

- All personal har tillsammans utvärderat målen, olika grupper har tagit olika avsnitt.
- Representanter av pedagoger från varje viste som sitter i Utvecklingsgruppen har sammanställt materialet.
- Pedagogerna har diskuterat planen på pedagogiskt forum.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

- Representanter av pedagoger från varje viste som sitter i Utvecklingsgruppen.
- Renskrivning och sammanfattning av arbetet har Viktoria och Lotta gjort.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan (Vad har vi fått syn på? Vad behöver vi utveckla?)

- Vistespedagogerna behöver sammanställa intervjufrågorna i god tid så att vi kan fånga sammanställningen och ta fasta på den för att utveckla verksamheten. Lotta och Viktoria samlar in sammanställningarna som ska göras under oktober månad (inskrivet i Årshjulet) så blir det lättare att se vilka som inte är gjorda. Se vidare i Utvärderingen 2015.
- Huset och varje viste har egna utvecklingsområden som framkommer i detta dokument.

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

- I arbetslag/gemensamt forum. Detta sker genom barnintervjuer, personalens observationer i det dagliga arbetet på förskolan.
- Det sker också tillsammans med vårdnadshavarna och vi fångar deras synpunkter vid utvecklingssamtal, föräldramöten, förskoleråd.
- En ny kartläggning med barnen ska vara basen till revideringen.
- Utvecklingsgruppen reviderar och utvecklar.

Årets plan ska utvärderas senast

Ska vara klart senast:
2016-12-25

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Viktoria Johansson

Främjande insatser

Namn

Förskolan Gnistan

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och Diskrimineringsgrunderna; kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och bristande tillgänglighet

Mål och uppföljning

Alla ska känna sig trygga på förskolan.

Alla ska känna sig respekterade och känna att de har lika värde.

Insats (Prioriterade utvecklingsområden 2016)

Gemensamma för huset:

- *Tillföra bilder, filmklipp etc. som synliggör olikheter beträffande könsidentitet och könsuttryck. Uppmärksamma barn och pedagoger på stereotypa könsroller.*

Stora Torget:

- *Vi ska uppmärksamma de som kommer till vår förskola och de som går hem för dagen genom att säga hej/hejdå. Det är viktigt att någon har sett mig när jag kommer och går gäller både barn och vuxna. Förhållningssätt och bemötande*
- **Rosa:** *entrén (några barn har hemlängtan, någon känner sig blyg och vill vinka ifred ((även hallen/ ateljé/ verkstad – att man inte får göra som/vad man vill, orange - har tråkiga saker)) Hur utveckla? Jobba mer med demokrati, empati, orsak- verkan, att man inte alltid kan få sin vilja igenom, att ge och ta, vänta på sin tur m.m. att förstå vad det är man ska lära sig på förskolan.*
- **Orange:** *entrén/ hallen (några barn har hemlängtan, dörren är för tung, jobbigt att klä på/ av sig, tråkigt att lämna föräldrarna) Hur utveckla? Färre barn i hallen samtidigt. Strategier för de "oroligare" barnen.*

Lilla Torget:

- *Vi ska uppmärksamma de som kommer till vår förskola och de som går hem för dagen genom att säga hej/hejdå. Det är viktigt att någon har sett mig när jag kommer och går gäller både barn och vuxna. Vi ska organisera för att vara mer närvarande pedagoger*
- **Grön:** *hallen (ett barn tycker att det är tråkigt att bli lämnad av föräldrarna) Hur utveckla? Uppmärksamma barnet lite extra när det kommer in på Lilla torget.*
- **Lila:** *hallen/ ateljé (tråkigt att klä på sig, tråkigt att föräldrarna åker, tycker att det är tråkigt att måla, kanske har barnen varit för lite i ateljén för att känna sig bekväma) Hur utveckla? Låta barnen vara mer tid i ateljén*

Lilla Gnistan:

- *Vi ska lyssna på varandra, uppmärksamma reaktioner och kroppsspråk, se varandra, hur mår vi? Vi ska uppmärksamma hur vi är mot varandra varje dag. Vi vuxna ska vara förebilder genom att förtydliga våra uttryck.*
- **Röd:** *mötet/ hallen (ett barn upplever mötet som ointressant, ett barn tycker det är svårt att klä sig) Hur utveckla? Hitta innehåll som intresserar barnet respektive ge tid och hjälp att träna av och på klädningen*
- **Blå:** *hallen (upplevs som ett stressigt moment, några ledsna, kravfullt att pröva/göra själv att klä av/på själv) Hur utveckla? Vara 4-5 barn åt gången i hallen med en pedagog.*

Kränkande behandling:

Ingen kränkande behandling är acceptabel på Förskolan Gnistan.

Vi ska lyssna på och fånga upp barnets/barnens upplevelser.

Ge barnen tid och stöd att sätta ord på sina upplevelser.

Vi ska vara närvarande pedagoger, som stöttar och hjälper barnet att sätta egna gränser.

- **Kön:** *Barnlitteratur med genustänk erbjuds. Vi ska uppmärksamma och jobba med allas lika värde.*
- **Könsidentitet eller könsuttryck:**
Tillföra bilder, filmklipp etc. som synliggör olikheter beträffande könsidentitet och könsuttryck..
Barnen ska välja sina lekar utifrån sina intressen utan att bli begränsade av traditionella könsmonster.
- **Etnisk tillhörighet:**
Lyfta ordet mångfald med det material vi har.
Ta in främmande språk genom t ex. räknearmsor, säga "hej".
- **Religion eller annan trosuppfattning:**
Vi läser böcker om olika trosuppfattningar, jobbar utifrån Mångkulturella kalendern.
- **Funktionsnersättning:**
Vi ser alla individer för den de är. Vi vill ha en verksamhet som lyfter allas olika behov oavsett vilka behoven är.
- **Sexuell läggning:**
Vi ser över våra skrivna dokument, ta bort uttrycken mamma, pappa och ersätt med min familj, vårdnadshavare etc. för att inkludera.
- **Ålder:**
Vi har valt åldershomogena barngrupper då vi tror att det ger barnen möjlighet att växa och stärka sin egen identitet.
- **Bristande tillgänglighet:**
Då behovet uppstår gör vi en plan så att alla kan känna sig inkluderad på förskolan.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Dokumentationer, samtal, närvarande pedagoger, föräldrasynpunkter, föräldraenkät

- Genom barnintervjuer i oktober 2015 och februari 2016, samt medarbetarsamtal under höst/vår 2016

Områden som berörs i kartläggningen

- Kränkande behandling och Diskrimineringsgrunderna; kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och bristande tillgänglighet

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

- Dokumentation, samtal, barnintervjuer och enkätundersökning till föräldrar.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

- Diskussioner i arbetslag samt gemensamt forum där all personal deltar. Därefter renskriver utvecklingsgruppen materialet.

Resultat och analys:

Förebyggande åtgärder

Namn Åtgärd

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Diskrimineringsgrunderna; Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla som arbetar på förskolan ska känna till vår plan.

Barnen ska välja sina lekar utifrån sina intressen utan att bli begränsade av traditionella könsmönster.

Åtgärd:

- *Vi ska bjuda in andra yrkeskategorier i vårt likabehandlingsarbete. Hur gör vi? Ett möte för all "övrig personal" tillsammans med förskolechef.*
- *Vi ska fortsätta med barnintervjuer i oktober 2015 och februari 2016 samt medarbetarsamtal under höst/vår 2015 Hur gör vi? Vistespedagogerna behöver sammanställa intervjufrågorna i god tid så att vi kan fånga sammanställningen och ta fasta på den för att utveckla verksamheten. Sammanställningen görs digitalt och kan således bifogas till utvärderingen av Planen. Lotta och Viktoria samlar in sammanställningarna som ska göras under oktober månad (inskrivet i Årshjulet) så blir det lättare att följa upp vilka som är gjorda och resultaten.*
- *Vi ska signalera så snart vi upplever en kränkning. Hur gör vi? Fortsätta att vara uppmärksam på signaler och genom diskussioner i arbetslagen.*
- *Religion eller annan trosuppfattning: Hur gör vi? Vi behöver tänka vidare kring detta. Vi läser böcker om olika trosuppfattningar, kan lyftas mer. Vi använder oss av Mångkulturella almanackan.*
- *Sexuell läggning: Hur gör vi? Vi ser över våra skrivna dokument, ta bort uttrycken mamma, pappa och ersätt med min familj, vårdnadshavare etc. för att inkludera. De yngsta barnen har ändrat "Min familj" till mina föräldrar, mina syskon. Övriga visten skulle behöva utveckla detta.*
- *Bristande tillgänglighet: Hur gör vi? Planera utifrån behov så att alla barn kan känna sig välkomna och inkluderade.*

Motivera åtgärd:

Vi har valt dessa områden utifrån utvärderingen av fjolårets plan. Vi har också utgått ifrån våra observationer, samtal med vårdnadshavare, barn och pedagoger.

Ansvarig

Tillförsel av material görs av ansvarig fokuspedagog. Samtliga pedagoger arbetar aktivt med övriga åtgärder.

Datum när det ska vara klart 16-12-31

Rutiner för akuta situationer

Policy

- **Det ska råda nolltolerans till trakasserier och kränkande behandling på Förskolan Gnistan.**
- **På vår förskola är alla vuxna skyldiga att ingripa vid kränkning och/eller diskriminering**

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Vi är närvarande pedagoger som fördelar oss över hela verksamheten, både ute och inne.
- Personal finns nära barnen både fysiskt och mentalt.
- Genom samtal och observationer.
- I kontakten med föräldrar/kollegor få information. Reflekterande möten i arbetslagen och barngrupp. Enkäter, barnintervjuer, samtal och medarbetarsamtal.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

- Barn och vårdnadshavare ska kunna vända sig till samtliga pedagoger och förskolechefen på Förskolan Gnistan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Den personal som uppmärksammar en situation gör följande:

- Samtal med den som är kränkt.
- Samtal med den som utfört kränkningen.
- Pedagogerna har återkommande samtal med barnen och med vårdnadshavarna.
- Pedagogerna är extra observanta i olika situationer inne och ute.
- Om problemet inte går att lösa upprättas en handlingsplan av pedagoger och förskolechef.
- Personal kan få hjälp av ev. resurspedagog vid behov.
- Förskolan ser över sina rutiner finns det något vi kan ändra, omorganisera så att kränkning inte uppstår.
- Värdegrundsarbete kan utökas i barngruppen vid kränkning, dialog i arbetslaget.
- Förskollärare och annan personal måste anmäla till förskolechefen om kränkning skett.

Enligt skollagen (SFS 2010§800) är personal i förskolan som får kännedom om att ett barn kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldig att anmäla detta till förskolechefen. Förskolechefen är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

- Den som uppmärksammar kränkningen har samtal med personen som utfört kränkningen.
- Anmäl alltid till förskolechef som vidtar åtgärder som behövs. T.ex. samtal med personen som utförde kränkningen alt. Samtal med berörd personal, vårdnadshavare, barn, övrig personal.
- Alla måste få komma till tals i den aktuella situationen.
- Handlingsplan/dokumentation åtgärd av förskolechefen(sekretess)
- Uppföljning ingen kränkning tillåten.
- Förskollärare, annan personal måste anmäla till förskolechefen om kränkning skett.

Rutiner för uppföljning

- Åtgärder följs upp har kränkningarna upphört?
- Handlingsplanen följs.
- Förskolan dokumenterar vidtagna åtgärder och uppföljning (sekretessdokument.)

Rutiner för dokumentation

- Handlingsplan-uppföljning och utvärdering regelbundet.
- Dokumentation förs under hela ärendet.
- Förskolechefen anmäler till huvudmannen.

Ansvarsförhållande

Pedagoger är ansvariga för att uppmärksamma och utreda om det sker kränkningar mellan barnen. Pedagogerna är ansvariga att meddela förskolechef om de sker kränkningar mellan vuxen/barn.

Enligt skollagen (SFS 2010§800) är personal i förskolan som får kännedom om att ett barn kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldig att anmäla detta till förskolechefen. Förskolechefen är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen.

Förskolechefen är ytterst ansvarig att ta itu med detta om det skulle hända.

Bil 1

Dokumentation, planerade åtgärder

Datum .....

Ansvarig för dokumentationen .....

Vad har inträffat

Vilka är inblandade

Genomförda planerade åtgärder:

Datum	Åtgärd	Ansvarig

Undertecknas av

Förskolechef.....

Berörd personal.....

Berörda föräldrar.....

Datum.....

